

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte lovforslag til Inatsisartut om, at samtlige stillingsopslag i det offentlige skal som krav indgå faglige kvalifikationer, herunder sproglige færdigheder i det grønlandske sprog, samt kendskab til grønlandsk kultur og det grønlandske samfund. Lovforslaget skal fremsættes senest EM2026.

(Medlem af Inatsisartut Naleraq Gruppen, Naleraq)

(1. behandling)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til at fjerne samtlige krav til sproglig oversættelse i den offentlige forvaltning, udover oversættelse til Grønlands officielle sprog.

(Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq)

(1. behandling)

Vores sprog er smukt. Vores sprog er stærkt. Vi kan som et lille samfund være stolte over, at vi har formået at bevare og udvikle vores sprog.

Vi er dog samtidig nødt til at erkende, at der findes landsmænd som ikke behersker vores sprog. Nogen kan forstå grønlandsk, men kan ikke tale det. Nogen kan læse grønlandsk, men kan ikke skrive det. Her er det vigtigt for Demokraatit at fastslå, at disse landsmænd – disse grønlandere – er lige så meget værd som os andre. Vi må aldrig blive et samfund, der diskriminerer vores egen landsmænd.

Derudover er det vigtigt at slå fast, at der er vigtige stillinger herhjemme, som vi ikke vil kunne besætte, hvis vi indfører krav om, at man skal kunne vores sprog. Skal vi afvise læger, der ikke kan vores sprog? Skal vi afvise sygeplejersker, der ikke kan vores sprog? Skal vi afvise jurister, der ikke kan vores sprog? Skal vi afvise økonomer, der ikke kan vores sprog? Det mener vi fra Demokraatit ikke, at vi skal.

At kunne vores sprog på skrift og i tale er en vigtig kvalifikation som enhver arbejdsgiver bør værdsætte, når en ledig stilling skal besættes. Men det tjener ikke befolkningens bedste, hvis vi afviser at ansætte læger og sygeplejersker blot fordi de ikke kan vores sprog. Som beslutningstagere skal vi altid have øje for, at vi arbejder for befolkningens bedste.

Det bringer mig til de to forslag, vi behandler i dag.

Forslaget om at indføre krav til sproglige kvalifikationer i alle offentlige stillingsopslag udspringer af en forståelig bekymring for, hvordan vi sikrer, at grønlandsk sprog og kultur altid bliver respekteret på vores offentlige arbejdspladser. Her er det vigtigt igen at fastslå, at vores sprog og kendskab til vores kultur og

levevis er en vigtig kvalifikation, og at enhver arbejdsgiver bør lægge vægt på disse kompetencer, når en ledig stilling skal besættes. Men vi mener ikke, at absolutte krav giver mening i alle tilfælde. Vi risikerer at udelukke højt kvalificerede fagfolk, som vores samfund har hårdt brug for. Derfor må der være fleksibilitet, så vi altid kan sikre den bedst mulige betjening af befolkningen.

Når det gælder forslaget om at fjerne de nuværende oversættelseskrav, så er vi enige i, at området bør moderniseres. Der er i dag betydelige udgifter forbundet med oversættelser, og det er ikke altid hensigtsmæssigt, at der oversættes rutinemæssigt til dansk. Samtidig må vi sikre, at borgernes retssikkerhed ikke forringes. Her er det vigtigt at pege på, at kunstig intelligens er i rivende udvikling. Allerede nu ser vi, at AI-værktøjer som for eksempel Sermitsiaqs Nutserisoq og ChatGPT kan oversætte fra grønlandsk til dansk på et meget højt niveau. Og alt tyder på, at teknologien vil blive endnu bedre i de kommende år. Det vil gøre det muligt at reducere udgifterne til oversættelser markant og samtidig bevare borgernes adgang til forståelig information.

Samlet set er det vigtigt at sige, at vi fra Demokraatit ønsker at styrke det grønlandske sprog og sikre, at det bruges bredt i samfundet.

Med denne forståelse henviser vi forslagene til behandling i relevant udvalg inden 2. behandlingen.